

Column

Aan de macht

Kan het beide waar zijn: macht hebben en je machteloos voelen? Die vraag stel ik me vaak tijdens ontmoetingen met ambtenaren. In een grote overheidsorganisatie heeft de gemiddelde medewerker weinig invloed op het beleid. Ondanks alle retoriek over bottom-up beleid wordt er zelden geluisterd naar uitvoerders, ofwel street-level bureaucrats, zoals Michael Lipsky ze ooit noemde. Het is frustrerend als je ervaringen als professional niet serieus worden genomen. Politie mensen, medewerkers bij inspectiediensten of de sociale dienst, zij kennen dit gevoel van machteloosheid maar al te goed.

Fascinerend – en voor sommigen misschien geruststellend – is dat helemaal in de top van de piramide soms hetzelfde gevoel leeft. Ik sprak eens met een pas aangetreden minister over de eerste dagen op zijn ministerie. Zijn secretaris-generaal had georganiseerd dat hij vanaf dag één op alle dossiers werd 'bijgepraat'. De minister schetste het gevoel van machteloosheid dat hem overviel tijdens de dagenlange stoet van specialisten die langs trok. Hoe kon hij daar ooit tussenkomen? Hij had niet de tijd om zich in al die zaken te verdiepen, en intussen denderde de ambtenarentrein voort. De vierde macht was voor hem plotseling een heel reële ervaring.

Uit sociologisch onderzoek blijkt dat mensen die als uiterst invloedrijk worden beschouwd, zelf het gevoel hebben nog geen deuk in een pakje boter te kunnen slaan. De minister weet als geen ander wat hij allemaal niet kan of mag. Zelf je eigen speech schrijven? Dat raden ambtelijke adviseurs af. De minister is volledig afhankelijk van zijn apparaat. En tegelijkertijd heeft hij niets te zeggen over zoiets belangrijks als het personeelsbeleid. Sterker nog: hij mag niet eens zijn eigen secretaresse kiezen als hij aantreedt. Hoezo macht?

De bedenker van de term vierde macht, Crinice le Roy, beschreef hoe de Russische tsaar Nicolaas de Eerste ooit verzuchtte: 'Ik ben het niet, die Rusland regeert; dit gebeurt door tienduizend klerken'. Ineens vraag je je af hoe die klerken dat hebben ervaren, daar in het negentiende-eeuwse Rusland. Hoe machtig zullen zij zich hebben gevoeld?

Reageren? klaartje.peters@rePublic.nl

Sitekick

recensie

Simplistisch

Tekst Auke Schouwstra

De website van de gemeente Bolsward (www.bolsward.nl) is in de afgelopen maanden maar liefst vierhonderd plaatsen omhooggestuiterd in de top-443 van Nederlandse gemeentesites. Hij staat nu op de dertiende plaats. Hoe zou de website er uitgezien hebben toen hij nog op de 413e plaats stond?

Oké, er is iets te zeggen voor de overzichtelijke homepage die heel simpel gehouden is. Dat maak je wel eens anders mee. En dat het telefoonnummer van het gemeentehuis direct onder het logo staat, is absoluut handig (met Google vind je een telefoonnummer tegenwoordig sneller dan via de KPN-gids). Maar simpel onttaardt op deze site al snel in simplistisch. De homepage is qua vormgeving een allegaartje. Verwarrend zijn de kadertjes bovenin het scherm die soms nieuwe informatie bieden, maar soms ook kopieën zijn van links elders op de aangeklikte pagina.

Klaartje Peters (39) is zelfstandig onderzoeker en publicist

Een schijnbaar onuitroeibaar probleem is dat de gekozen rubrieksnamen niet bieden wat ze beloven. In de prominente rubriek 'Actueel' staat bijvoorbeeld slaapverwekkende informatie over de afstand van Bolsward tot de Afsluitdijk en de omvang van de gemeente (942 hectare!). Geen hard nieuws, dus weg ermee.

Hoe werkt de site in de praktijk? Stel,

Reageren? re.actie@rePublic.nl

ik wil een carport naast mijn huis bouwen. Ik klik op 'wonen, werken en leven' en daarna op 'bouwen en verbouwen'. Best helder van opzet, maar waarom staat 'bouwen en verbouwen' hier op de vierde plaats en de 'bodemkwaliteitskaart' op de eerste? Zou die link echt het populairst zijn? De tekst onder 'bouwen en verbouwen' neemt de surfende bezoeker prettig bij de hand om hem voor te bereiden op de ingewikkelde procedure van het aanvragen van een bouwvergunning. Toch is 'ie niet adequaat, want de simpele mededeling dat er voor het ene bouwsel wel en voor het andere geen bouwvergunning nodig is (en dat je die snel kan controleren bij het ministerie van VROM) ontbreekt. En daar begint het toch allemaal mee voor een inwoner met bouwplannen. Weinig professioneel zijn de vele spel- en stijlfouten in de teksten. En als burger voel je je bedrogen als het weblog van de burgemeester helemaal geen weblog blijkt te zijn, maar gewoon een kopie van het (veel te lange) voorwoord uit het gemeentelijke informatiekraantje. Boe!

re.PubliCs verbetertip voor Bolsward: huur een goede tekstschrijver in!

Mailtest: Bolsward reageert snel (binnen twaalf uur) op een mail met een gefingeerd informatieverzoek. Maar het antwoord negeert re.PubliCs vraag. Waarom kan ik een aanvraagformulier voor een bouwvergunning niet digitaal retourneren, wil re.Public weten. U kunt het per post insturen, is het antwoord.

Waardering: 2 sterren

★ 1 ster = stenen tijdperk

★ 2 sterren = hier moet dringend iets gebeuren

☆ 3 sterren = te snel tevreden

☆ 4 sterren = aardig op weg

☆ 5 sterren = hip&handig